Jum San Ġorġ ta' 64 sena ilu

Minn **Dun Ġużepp Gauci**

Kien fl-1870, fi żmien l-Arċipriet Feliċ Refalo, li l-Festa ta' San Ġorġ Martri, Patrun tal-Belt Victoria u ta' l-Għawdxin kollha, Ġiet trasferita għar-raba' Ħadd wara l-Għid. F'dik is-sena saret il-Ħadd 15 ta' Mejju. Kif nafu, imbagħad, fl-1953, il-festa ta' San Ġorġ ġiet trasferita għat-tielet Ħadd ta' Lulju, kif għadha ssir sa 'llum. Fl-1953 kien diĠa sar it-Tridu bi tħejjija għall-Festa li kellha tkun fit-3 ta' Mejju, Iżda s-Sibt, 2 ta' Mejju, minħabba maltemp li ħakem il-gżira tagħna, sar il-ftehim dwar it-trasferiment, u b'hekk saret għall-ewwel darba fid-19 ta' Lulju 1953.

Il-Festa ta' San Ġorġ baqgħet dejjem tikber minn sena għal oħra. Matul il-jiem tal-festa, seħħew ġrajjiet ta' importanza u ġew imfakkrin dati glorjużi kemm f'relazzjoni mal-Qaddis Megalomartri, kif ukoll ma' l-istorja tal-Parroċċa ta' Għawdex, il-Bażilika San Ġorġ Martri. F'din il-kitba tiegħi mhux se nitkellem mill-Festa ta' San Ġorġ b'mod ġenerali, bil-popolarità u s-solennità tagħha, iżda ser nagħti xi tagħrif qasir dwar il-Festa ta' San Ġorġ tas-sena 1941, fil-qalba tat-Tieni Gwerra Dinjija. Dak in-nhar il-Festa ta' San Ġorġ, fil-Belt Victoria saret fil-11 ta' Mejju. Għażilt li nikteb dwar il-Festa tal-1941, għax dik hi d-data ta' twelidi li Ġara ftit wara din il-festa, fl-24 ta' Ottubru.

Il-mibki Ġorġ Scicluna, f'artiklu fil-"The Sunday Times of Malta" tat-18 ta' Mejju 1941, il-Ħadd ta' wara l-festa, fisser Jum San Ġorġ ta' dak in-nhar bħala, "*a day of National prayer in Victoria*", u kompla jfisser kif dan il-jum għadda kważi mingħajr it-tfixkil tal-krib ta' l-ajruplani fis-sema ta' pajjiżna. Il-Korrispondent "Raħeb" minn Għawdex, fil-"Leħen is-Sewwa" tas-17 ta' Mejju 1941 kiteb: "*Kif l-ilsna tal-qniepen inħallu, dmugħ ta' sogħba u ta' ferħ ġelben ma' wiċċ il-Maltin kollha rifuġjati ġewwa Għawdex għax ftakru x'differenza hemm bejn leħen il-qniepen u leħen il-kanuni*".

Ġorġ Scicluna kompla jfisser li għall-Festa ta' dik is-sena la kien hemm tiżjin fit-toroq u lanqas id-daqq tal-baned, kif soltu jsir kull sena, iżda kien hemm biss " *a humming - that of fervent prayers rising incessantly to the great Soldier so that through his intercession, God will reward us with a triumphant victory over the powers of evil*". U kif ikompli jikteb l-istess

awtur, l-Għawdxin u l-Maltin, fil-gravità tas-sitwazzjoni, ħassew li għandhom Qaddis li jista' jidħol għalihom, tant li "*hundreds of people flocking to St. George's was a sight almost unparalleled with those during peace*".

Iż-żewġ korrispondenti, kemm Ġorġ Scicluna tas-"Sunday Times" u "Raħeb" tal-"Leħen is-Sewwa", għamlu riferenza għall-PaniĠierku li sar waqt il-Quddiesa Solenni ta' Jum il-Festa, mill-Agostinjan, Patri A. Pizzuto. Ġorġ Scicluna kiteb hekk: "*after expounding the noble qualities possessed by the Soldier-Saint, the well known preacher dwelt upon the present time. In his moving prayer to St. George, the preacher humbly asked him to intercede with God to preserve the glorious British Empire and England, who even bears his image on her coins..His well-chosen words touched the audience. All praise must go to the preacher who wisely adapted the sermon to the present circumstances*". "Raħeb" ta' "Leħen is-Sewwa" kiteb hekk: "*Wara l-VanĠelu tela' fuq il-pulptu l-Wisq Rev. Anġ. Pizzuto O.E.S.A., u b'kelma ħafifa biex tiftiehem mill-poplu wera l-kobor tal-Martri San Ġorġ u spiċċa biex fakkar li San Ġorġ huwa l-Protettur ta' l-Ingilterra u għalhekk qatt daqs fi żminijietna ma għandu jiġi bil-ħerqa mitlub, meta s-saltna Ingliża tinsab mhedda minn għadu qalil. B'qalbu maqsuma fakkar li l-bini sabiħ tal-ibliet tagħna, illum taħsbu ħitan tas-sejjieħ, ħitan ta' rziezet u li kif sema' wara tant żmien id-daqq tal-qniepen ġewwa Għawdex qalbu ngħafset, u wera kemm l-Għawdxin għandhom għax jibqgħu marbuta ma San Ġorġ li dejjem ħelishom minn kull ħemm u deni*".

Kumment ieħor li sar miż-żewġ korrispondenti kien dwar il-Purċissjoni. Ġorġ Scicluna kiteb: "*The procession crowned the success of the day when St. George's statue, a remarkable masterpiece, was carried through the streets of Victoria*". "Raħeb" kiteb: "*Imma l-aqwa tal-festa kienet il-puċissjoni mmexxija mill-Isqof. Fiha ħadu sehem, barra mill-Kapitlu tal-Katidral, il-patrijiet kollha tar-Rabat. Kif l-istatwa artistika ta' San Ġorġ dehret fil-bieb tal-Knisja għalenija l-poplu nfexx f'għajta ta' ferħ. Iċ-ċapċip ta' l-idejn kien jinstama' minn kantuniera għal oħra. Għadd sabiħ ta' żgħażagħ ta' l-Azzjoni Kattolika, bosta Sorijiet u bosta nies oħra mxew wara l-purċissjoni jgħidu r-Rużarju.*"

Interessanti ħafna hi l-konklużjoni tal-kitba ta' Ġorġ Scicluna: "*May St. George, whom we never failed to revere, protect our motherland until a bright day will dawn when the "Modern Diocletian" and all he stands for perishes once and forever!*" Ta' min jgħid ukoll li matul il-jiem tal-Gwerra, f'Għawdex kienet tingħad Talba lil San Ġorġ Martri li fiha fost l-oħrajn, insibu: "*Kun int il-kewkba li tfarraĠna f'din it-tempesta; uri darb'oħra li għadek tħobbna; u aħna meħlusin minn tant flaġelli minnek, infaħħruk u nbierku dejjem dak il-mument li fih ġejna mqiegħda taħt il-protezzjoni tiegħek*". Din it-Talba kienet imżejna bl-Indulġenza ta' 50 Jum mill-Isqof t'Għawdex, Mons Mikiel Gonzi b'digriet tat-23 ta' Ġunju 1940 u fiha in-"Nihil Obstat" ta' Mons. Arċid. Ġużeppi Pace, bid-data ta' l-24 ta' Ġunju 1940. Din l-istess Talba, bl-Indulġenza ta' l-Isqof G.M. Camilleri tal-10 ta' Frar 1915, u bin-"Nihil Obstat" ta' Mons. Alfons M. Hili tas-16 ta' Frar 1915, kienet tingħad ukoll matul l-Ewwel Gwerra Dinjija.

Nittama li dan il-ftit tagħrif dwar Festa partikolari ta' San Ġorġ Martri, li saret fi żmien partikolari, żmien it-Tieni Gwerra Dinjija, jixhed għall-fatt li missirijietna dejjem sabu f'San Ġorġ, protettur qawwi li jħarishom. Hekk ukoll għandu jkun fi żminijietna!